

Gemeente van Christus,

Jongens en meisjes, Misschien kijken jullie wel eens het jeugdjournaal. Of op school hoor je over het nieuws. En soms hoor je over leuke dingen maar heel vaak gaat het nieuws over dingen die niet leuk zijn. Verdrietig. Erg. Het kan zijn dat er ergens een aardbeving is geweest waardoor huizen zijn ingestort en mensen zijn gestorven. Of pas geleden in Frankrijk dat er zomaar heftige dingen zijn gebeurd. Of je hoort over kinderen uit Afrika die met hun ouders of zonders ouders in een bootje vluchten over zee en soms gaat het niet goed, verdrinken ze.

Daar word je allemaal niet blij van. Maar vanmorgen horen we in de kerk dat dat niet altijd zo zal blijven. Dat de HEERE God een einde wil maken aan nare dingen, aan de verkeerde dingen die mensen doen. Hij wil dat mensen blij kunnen zijn. Hij wil dat er vrede is en liefde. Ik zeg er straks nog iets over in de preek.

Gemeente, Misschien dachten we zojuist tijdens de Schriftlezing van Jesaja 34, moet dat nu. Ben ik hiervoor naar de kerk gekomen? Biedt dat mij iets voor de nieuwe week? Neem nu, vs. 3 "de bergen zullen wegsmelten door hun bloed", dat er zoveel bloed op aarde wordt vergoten dat de bergen hun vastheid verliezen en vloeibaar worden door het bloed.

En ook in vs. 3, dat de HEERE een slachting zal uitvoeren waarbij de lijken op aarde zullen blijven liggen waar de stank van zal opstijgen.

Je zou er naar van worden. Met in achterhoofd misschien wel de moordaanslagen in Frankrijk en Oostenrijk waar het er ook zo gruwelijk aan toeging. En dat onze God daar achter zit.

Maar het oordeel van de HEERE is een *reactie op*. Het onrecht dat er is in de wereld. Inderdaad op die aanslagen. Het is een reactie op een wereld die haar eigen gang gaat zonder Hem te erkennen. En inderdaad we zien zoveel wat mis in deze wereld. En toen was dat niet anders. Volken, koningen die hun eigen gang gingen. Ten koste van. Andere volken, eigen inwoners.

En hier wordt Edom eruit gelicht als een *pars pro toto*, als een duidelijk voorbeeld van die volken. Het volk Israël kent in het OT een moeizame relatie met Edom. Zo lezen we in Numeri 20 dat Edom aan het volk de doortocht belet richting het beloofde land. In Amos 1:11 lezen we dat Edom zijn broer met het zwaard achtervolgd heeft en zijn barmhartigheid tenietgedaan, omdat zijn toorn altijd weer verscheurde en hij zijn verbolgenheid voor altijd koesterde. Amos dat is dezelfde tijd als waarin Jesaja leefde 8^e eeuw voor Christus.

En bij de profeet Obadja lezen we uitgebreid de rol die Edom heeft gespeeld toen Jeruzalem werd ingenomen door Babel in 587vC. Hoewel het een bondgenoot van Juda was tegen het Babylonische Rijk hield het zich afzijdig, sterker nog het deed zich tegoed aan de buit die vrijviel door de inname van de stad.

Of Jesaja 34 hierop zinspeelt of dat we het eerder in de tijd moeten plaatsen, de tijd waarin Amos en Jesaja leefde, is niet helemaal zeker, maar we zien dat de opstelling van Edom tegenover Juda een motief is voor het handelen van de HEERE, Zo lezen we in vs. 8: "Want het zal zijn de dag van de wraak van de HEERE, het jaar van de afrekening *om de rechtszaak van Sion*".

Zo komen we in dit hoofdstuk twee motieven tegen waarom de HEERE zo optreedt.

Allereerst, Hij is Heer en niemand anders. De volken moeten niet denken dat ze hun eigen gang kunnen gaan. Hij heeft het recht hen in de ban te slaan (vs. 2) en oordeel uit te voeren. Hij is degene die over deze wereld gaat. We zongen daarvan met Ps. 24 en ook in de liederen uit Opwekking. En dat is een heel bemoedigende wetenschap. Wat er ook gebeurt op deze aarde, Hij zal recht-doen, Hij zal recht-zetten en heeft het recht om dat te doen en op Zijn manier te doen.

Moet het dan op deze manier, vragen we ons af? Nu het OT is ervan overtuigd dat God een God is van leven en dood. Ik denk aan Deuteronomium 32:39: "Zie nu in dat Ik, Ik *Die* ben, er is geen God naast Mij. Ik dood en Ik maak levend, Ik verwond en Ik genees, en er is niemand die uit mijn hand redt". En dat is niet beperkt tot het Oude Testament denk alleen al aan het boek Openbaring.

Eigenlijk wel even goed om bij stil te staan, past dit bij ons Godsbeeld. Als je de profetenboeken doorleest, kan het gebeuren dat je Godsbeeld gecorrigeerd moet worden. God is een ook een God die doodt. Kunnen we daar mee uit de voeten? Hij is namelijk de HEER over al wat is en heeft het recht leven te scheppen maar ook leven te be-eindigen. Hij hoeft zich daarvoor niet te verantwoorden, Hij is God. Hij is de HEERE die ook ons leven eens mag wegnemen net zoals Hij het ons eens gaf.

Maar Hij neemt dat leven hier dus, Hij oordeelt de volken en Edom als reactie op. Het is geen blinde woede, het is opgeroepen door het gedrag van de volken. En daar koppel ik ook het tweede motief aan, het is wraak vanwege wat Edom Israël heeft aangedaan, we hoorden dat dus al in vs. 8.

God ziet om naar Zijn volk, laat Zijn volk niet langer lijden door het onrecht van Edom. Hij treedt op vanwege de rechtszaak van Sion, oftewel om Sion, Jeruzalem recht te doen, te verdedigen.

Dus in dat licht moeten we Jesaja 34 verstaan. God die optreedt om een einde te maken aan het onrecht, de arrogantie van de volken, om een einde te maken aan de onderdrukking van Zijn volk.

Zo gezien, is dit hoofdstuk dus een troost, dat wordt ook duidelijk uit Jes. 35:4 waar we lezen: "Zeg tegen de moedelozen (NBV): "Wees sterk, wees niet bevreesd! Zie, uw God! De wraak zal komen, de vergelding van God: Hij zal komen en u verlossen" De verlossing van het volk is er hier in de weg van de wraak, de weg van het recht-doen. Ik denk ook aan de nieuwtestamentische woorden uit Rom 12:19: "Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: "Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, zegt de HEERE"

De verlossing van Zijn volk in de weg van het oordeel over de volken, is ook een troost voor het Israël van nu. Een volk dat zich steeds heeft moeten handhaven maar God laat Zijn volk niet los. Als vanmiddag de scribe van onze PKN een toespraak houdt t.g.v. de herdenking van de Kristallnacht op 8 november 1938, beseffen we weer de kracht van een hoofdstuk als dit.

God die recht zal zetten, die niet met zich laat spotten, zo heeft Jes. 34 betekenis ook voor ons, Gods oordeel over de wereld is ten goede anders zou het ook nooit goed worden. Maar gelukkig is er Een die zich daarvoor inzet en het ook kan bereiken. En natuurlijk hebben we wij wel moeite met de bloederigheid en de beelden die dit hoofdstuk oproept. Maar dit staat op het spel, wie regeert er nu, de machthebbers, het onrecht, of onze God?

En nog even als het gaat om de heftige beelden in de tekst van Jesaja 34, als we lezen dat God mensen offert, dat staat in vs. 6 "Want de HEERE richt een offer aan in Bozra, een grote slachting in het land Edom" dat is wel heel uitzichtloos als wij mensen het offer moeten zijn van Gods woede over onze zonde. Maar gelukkig weten we dat er nieuwtestamenteel nog iets meer gezegd kan worden. Ja al in Jesaja 53 lezen we over een ander offer. Als de Knecht van de HEERE tot een schuldoffer wordt gesteld. Gelukkig heeft God voor een ander offer gezorgd. Dat viert wij volgende week in het HA dat niet wij ten gronde hoeven te gaan maar dat Hij Zelf voorzien heeft in een offer, namelijk Zijn Zoon. Om de macht van het kwaad om te turnen. En zo is voor ons, zo is er voor de volken van deze aarde hoop en redding.

Het is wel goed dat we ook Jesaja 35 hebben gelezen. In het boekje dat we op de bijbelkringen lezen is dat bewust samengenomen. Niet om daarmee op te heffen van wat in Jes. 34 is gezegd, zoals ik al zei, in Jesaja 35:4 wordt teruggegrepen op de wraakneming van God en de verlossing daardoor. Maar het is juist goed om dingen in samenhang te lezen, vaak pellen we een aantal hoofdstukken uit het geheel. Het is mooi dat er een evenwichtige keuze wordt gemaakt in het genoemde boekje.

Nee Jesaja 35 heft Jesaja 34 niet op maar vormt wel een contrast ermee. Alles is precies anders, in Jesaja 34 is het zo dat een bevolkt land tot woestijn wordt gebracht door het ingrijpen van God, Jes. 34:9 "zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel" en vs. 10 "van generatie op generatie zal het verwoest blijven" en vs. 14 heeft het over het welig tieren van de wilde woestijndieren, daartegenover in Jesaja 35 is het juist een woestijn die tot vruchtbare grond wordt, vs. 1 de wildernis zal zich verheugen en in bloei staan als een roos", en in vs. 9 "daar zal geen leeuw zijn, geen verscheurend dier zal erop komen" enz.

Het lijkt wel een totaal andere wereld, in Jesaja 34 treffen we een wereld aan die met God geen rekening houdt en die wereld wordt verwoest. In Jesaja 35 zien we een wereld door Gods genade aangeraakt weer tot bloei komen.

Dat is het verschil, de ene wereld miskent God, en andere wereld leeft, bloeit op juist van de glorie van God. In vs. 2: "Ze zullen zien de heerlijkheid van de HEERE, de glorie van onze God"

Jongens en meisjes, ik zei in het begin God kan dingen veranderen. Als er dingen niet goed zijn, kan Hij dat anders maken. Als wij luisteren naar Hem. En de profeet vergelijkt dat met een woestijn die gaat bloeien. Een woestijn is een plek waar het dor is waar geen mooie bloemen groeien maar de profeet ziet, een woestijn die bloeit. Zo kan de Here God iets dat niet goed was, weer goed maken. Misschien herken je dat wel, dat er iets was wat niet goed was - een ruzie met iemand - en dat je het toch weer goed mocht maken. Dankzij de Here God.

Om even over te mediteren, enerzijds is die wereld nog toekomstmuziek. Als we in vs. 10 lezen dat eeuwige blijdschap op hun hoofden zal zijn, dat is de verwachting waar een Avondmaalsvierende gemeente volgende week naar uit ziet maar tegelijk er al even van weet, al even van geniet, etend en drinkend.

Want die wereld van Jesaja 35 breekt zich soms ook al in deze wereld baan. Als er iets zichtbaar mag worden van God en Zijn heerlijkheid. Soms is er iets zo droog en dor als een woestijn en dat je dan toch ineens iets ziet opbloeien. In relaties. In de gemeente. Want er zijn ook mooie verhalen te vertellen over wat er gebeurt tussen mensen. Werk van God in jezelf, in anderen. Het is niet alleen maar een wereld van machthebbers, van uitbuiting, van eigen gewin zoeken ten koste van anderen, er bloeien ook bloemen.

Jesaja 35 bevat krachtige teksten. In vs. 5 en 6: "dan zullen de ogen van de blinden worden opgedaan, de oren van de doven worden geopend, dan zal de kreupele springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen" Jezus zal dit woord waarmaken, Hij dit woorden hieruit ook aanhaalt, Hij die als geen ander omziet naar de zwakke, naar de benadeelde, naar degene die het moeilijk heeft. Toekomstmuziek maar ook nu al, die andere wereld, die wereld onder het koningschap van Christus.

Het is bemoedigend hoofdstuk, ik denk aan vs. 4 dat al even langskwam: "Zeg tegen het moedeloze volk [NBV], "wees sterk, wees niet bevreesd!, Zie, uw God, de wraak zal komen, de vergelding van God, Hij zal komen en u verlossen".

Het moedeloze volk, het volk dat weggedrukt wordt tussen de volken, wees niet bang, vertrouw op Mij (Jesaja 30 weet u nog), wees sterk, wees niet bang. Wees niet bang als er allemaal moeilijke dingen op u of jou afkomen.

Zie, uw God, Hij zal komen en u verlossen. Het lijkt al wel Advent, Hij zal komen. Niet eens wij moeten komen naar Hem, ze zitten nog vastgevroren door angst maar Hij komt naar hen.

Misschien is dit wel een tekst voor u, wees sterk, wees niet bang, in deze tijd van corona, of is er iets wat je drukt, of als je je soms ook onrecht voelt aangedaan, of als je jezelf in de weg zit, *Hij* zal komen en je verlossen. Hij komt zelf naar *jou* toe.

Hij komt en er komt een *weg* dat is het laatste waar ik aandacht voor vraag. Een weg naar Sion, er zal zijn een effen baan, vs. 8. Misschien gaat het hier om een weg van terugkeer voor de ballingen vanuit Babel, misschien gaat het hier om herstel van een pelgrimsweg naar Jeruzalem die nu weer veilig is geworden na het uitschakelen van Edom die het onveilig maakte.

Hoe dan ook er komt een weg naar Jeruzalem, een weg voor de verlost. Ze komen weer thuis, in Sion, ze mogen bij God zijn, in Jeruzalem waar het heiligdom staat. Dat is de climax van deze twee hoofdstukken.

Volgende week Heilig Avondmaal, dat is proeven van de nieuwe wereld, dat is thuiskomen bij God die brood en wijn deelt. In overvloed zoals de welige bloei van de Libanon en de Saron. "Vreugde en blijdschap zullen zij daar verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten" zo eindigt Jesaja 35. Prachtige woorden om mee te nemen de nieuwe week in en mee te nemen naar naar volgende week zondag als we het HA vieren of thuis meebeleven. Woorden die wij als gemeente mogen koesteren in ons leven en in een wereld waar nog van alles loos is, ook soms in onze eigen kleine wereld. Dat verdriet en gezucht weg zal vluchten en eeuwige blijdschap zal overblijven. Woorden die wij ook koesteren *met het oog op deze wereld*, want deze wereld - hebben we gehoord in Jes.34 - is Gods wereld. Amen.